

**پدافند غیر عامل
با نگاه جامع به تهدیدات**

پدیدآورندگان:

حسن صالحی - ایرج بختیاری

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآورندگان:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست‌نویسی:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده:

شناسه افزوده:

ردیف کنگره:

ردیف خطی:

شماره کتابشناسی ملی:

صالحی، حسن، ۱۳۶۲ -

پدافند غیرعامل با نگاه جامع به تهدیدات / پدیدآورندگان:

حسن صالحی - ایرج بختیاری

تهران: دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (م)، ۱۳۹۷.

۱۸۷ ص. مصور، جدول، نمودار.

۳-۶-۹۶۸۷۷-۶۰۰-۹۷۸

فیپا

دفاع غیر نظامی-- ایران

Civil defense-- iran

Civil defense

بختیاری- ایرج، ۱۳۵۰ -

انتشارات دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (م)

۱۳۹۶ ص ۲۹ الف/ UA۹۲۹

۳۶۳/۳۵۰۹۵۵

۴۷۴۳۴۴۱

عنوان کتاب: پدافند غیرعامل با نگاه جامع به تهدیدات

پدیدآورندگان: حسن صالحی- ایرج بختیاری

طراح جلد و صفحه‌آرا: ایرج بختیاری - آرمن مختار

شابک: ۳-۶-۹۶۸۷۷-۶۰۰-۹۷۸

شمارندگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (م)

چاپ اول: ۱۳۹۶

امور فنی و چاپ: چاپ و صحافی دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (م)

دفتر فنی و توزیع: دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء، (م) واحد انتشارات

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ می‌باشد و هرگونه چاپ، تکثیر، یا باز نشر اثر بدون مجوز ناشر به هر شکل، اعم از افست، ریسوگراف یا زیراکس به صورت متن کامل یا خلاصه شده تحت هر عنوان اعم از کتاب، جزوه یا وسیله کمک آموزشی در فضای واقعی یا مجازی ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

پیشگفتار:

شکل‌گیری تمدن‌های اولیه در جهان همواره با وقوع جنگ همراه بوده است. در طول تاریخ انسان‌ها از طریق پناه گرفتن در غارها، ساخت جوشن و سپر، ایجاد برج و بارو و قلاع محکم و مرتفع، حفر خندق برای حفظ جان و تأمین امنیت گروهی با هدف پیشگیری از حملات غافلگیرانه دشمن اقدام نموده‌اند، دیوارهای دفاعی و خاک‌ریزهای متعلق به آغاز سکونت انسان در ایران هنوز پابرجاست و شکل آن‌ها به موازات پیشرفت سلاح‌های تهاجمی و تدافعی در هر دوره تاریخی تکامل یافته است.

اقدامات پدافند غیرعامل جهت مقابله با اقدامات و تهاجمات دشمن و تقلیل خسارت‌های ناشی از آن، مؤلفه‌ای بنیادی است که وسعت و گسترده‌اش، تمامی زیرساخت‌های کلیدی، مراکز حیاتی، حاکمیت و بهیم نظامی و غیرنظامی یک کشور را در برمی‌گیرد.

امروزه پیشرفت ناواری به دنبال انقلاب در امور نظامی، باعث پیدایش سلاح‌ها و تجهیزات هوشمند پیشرفته با سرعت و دقت تخریب بالا گردیده که ابعاد، معادلات و آرایش میدان‌ها نبرد را دگرگون ساخته است. در این راستا امکانات، روش‌ها و مقدرات دفاعی نیز به تبع دچار دگرگونی شده و لازم است همگام با تغییر در تسلیحات و تاکتیک‌های تهاجمی، روزآمد گردند.

پدافند غیرعامل مجموعه اقدامات غیرهتاجاتی است که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، ارتقا پایداری ملی، تداوم فعالیت‌ها و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می‌گردد. نظامی نظم رهبری در تأکید بر موضوع پدافند غیرعامل می‌فرمایند: «پدافند غیرعامل مثل مصور آری رای بدن انسان است. از درون ما را مصون می‌کند. این معنایش این است که ولو دشمن تهاجمی کند، زحمتی هم بکشد و ضرب‌و زوری هم بزند، اثری نخواهد کرد. اینکه ما به مسئله با نگاه علمی نگاه بکنیم و مسئله را از سطح و ظاهر ببینیم، بلکه ریشه‌های مسئله را پیدا کنیم و سازوکارهای علمی آن را کشف کنیم و ببینیم چه کار باید کرد. این بسیار خوب است و راهش همین کار در دانشگاه‌ها و تحقیق است».

امروزه بحث آموزش و فرهنگ‌سازی پدافند غیرعامل از مباحث بسیار مهم است که یکی از مصادیق بارز آن تألیف و تدریس کتب آموزشی در این حوزه است.

با عنایت به اهمیت موضوع و نیاز دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی به متون آموزشی کاربردی و روزآمد بر آن شدیم کتابی مشتمل بر سه فصل مفاهیم و تاریخچه، تهدیدات و راهکارهای پدافند غیرعامل متناسب با آن به رشته تحریر درآوریم. به گونه‌ای که این کتاب قابلیت استفاده و تدریس در دوره‌ها و مقاطع مختلف آموزشی را داشته باشد.

لازم به ذکر است از پیشنهادات و نظرات اصلاحی صاحب‌نظران حوزه پدافند غیرعامل در راستای هرچه غنی‌تر شدن مطالب این کتاب استقبال می‌نماییم.

حسن صالحی

ایرج بختیاری

اسفند ۱۳۹۶

www.ketab.ir

فهرست

فصل (۱) تعاریف، مفاهیم و تاریخچه پدافند غیرعامل

بخش ۱.۱: تکامل جنگ‌ها، تعاریف و تاریخچه پدافند غیرعامل

۱.۱.۱ تاریخچه دفاع غیرعامل

۱.۱.۲ تعاریف و اصطلاحات

۱.۱.۳ حوزه‌های علمی دفاع غیرعامل

۱.۱.۴ جنگ و مروری بر نظریه‌های این حوزه

بخش ۱.۲: پدافند غیرعامل در کشور جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها

۱.۲.۱ سیاست‌های کلی نظام در خصوص پدافند غیرعامل

۱.۲.۲ سیاست‌های ابلاغی (آبان ۸۸) توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام

۱.۲.۳ اهداف پدافند غیرعامل کشور

۱.۲.۴ روش‌های پدافند غیرعامل کشور

۱.۲.۵ مأموریت پدافند غیرعامل کشور

۱.۲.۶ لبنان

۱.۲.۷ آلمان

۱.۲.۸ شوروی سابق

۱.۲.۹ آمریکا

۱.۲.۱۰ کره شمالی

۱.۲.۱۱ ایتالیا

۱.۲.۱۲ چین

۱.۲.۱۳ فرانسه

۱.۲.۱۴ سوئد

۱.۲.۱۵ دانمارک

۱.۲.۱۶ فنلاند

فصل (۲) پایش تهدیدات در پدافند غیرعامل

بخش ۲.۱: ماهواره‌ها و حسگرهای شناسایی‌کننده در پدافند غیرعامل

۲.۱.۱ ماهواره‌ها

۲.۱.۲ سنجش از دور و حسگرهای شناسایی

۶۶	بخش ۲.۲ : سلاح‌های غیرکشنده و انفجارت هسته‌ای
۶۶	۲.۲.۱ بمب‌های گرافیتی
۶۹	۲.۲.۲ سلاح تخریب سیستمی
۸۲	بخش ۲.۳ : تهدیدات نرم و سایبری
۸۲	۲.۳.۱ کلیات
۸۳	۲.۳.۲ جنگ سایبری
۸۸	۲.۳.۳ تهدیدات

فصل (۳) اقدامات پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات

۹۷	بخش ۳.۱ : اصول و مبانی آفا
۹۸	۳.۱.۱ آفای
۱۰۴	۳.۱.۲ اختفا
۱۰۶	۳.۱.۳ پنهان و ییب
۱۰۷	بخش ۳.۲ : پوشش
۱۰۸	۳.۲.۱ دود
۱۱۱	۳.۲.۲ بخار آب
۱۱۲	۳.۲.۳ بالن یا بادکنک
۱۱۳	بخش ۳.۳ : سازه‌های امن و استحکامات دفاعی
۱۱۳	۳.۳.۱ تعاریف و اصطلاحات
۱۱۴	۳.۳.۲ طبقه‌بندی اماکن و تأسیسات
۱۱۷	۳.۳.۳ انواع سازه‌های امن دفاعی
۱۲۰	۳.۳.۴ دلایل اهمیت سازه‌های زیرزمینی در عملیات پدافند
۱۲۰	۳.۳.۵ انواع سازه‌های زیرزمینی با کاربرد دفاعی-نظامی
۱۲۲	۳.۳.۶ استحکامات
۱۲۵	۳.۳.۷ پناهگاه
۱۲۸	۳.۳.۸ جان‌پناه
۱۲۸	۳.۳.۹ مقاومت‌سازی
۱۲۹	بخش ۳.۴ : سامانه اعلام خطر
۱۲۹	۳.۴.۱ علانم سیستم اعلام خطر
۱۲۹	۳.۴.۲ وضعیت‌های مختلف سامانه‌های اعلام خطر هوایی
۱۳۰	۳.۴.۳ الزامات سامانه اعلام خطر
۱۳۱	۳.۴.۴ وسایل و عناص مورد استفاده در سامانه اعلام خطر هوایی

۱۳۱	۳.۴.۵ مهم‌ترین منابع اصلی اعلام خطر
۱۳۲	بخش ۳.۵: آمایش سرزمینی و مکان‌یابی
۱۳۲	۳.۵.۱ آمایش سرزمینی
۱۳۵	۳.۵.۲ مکان‌یابی
۱۴۰	بخش ۳.۶: سایر اصول پدافند غیرعامل
۱۴۰	۳.۶.۱ پراکندگی
۱۴۱	۳.۶.۲ تفرقه
۱۴۱	۳.۶.۳ آموزش
۱۴۲	۳.۶.۴ موانع
۱۴۲	۳.۶.۵ رعایت خاموشی در شب
۱۴۲	۳.۶.۶ اقدامات درون سیستمی
۱۴۳	۳.۶.۷ کترین خسارت
۱۴۳	۳.۶.۸ تخلیه خانواده
۱۴۴	۳.۶.۹ جیره نجات و خوراک و سایر نیازمندی‌ها
۱۴۴	۳.۶.۱۰ حفاظت و ایمنی
۱۴۴	۳.۶.۱۱ ایمنی
۱۴۵	۳.۶.۱۲ ارزیابی خسارات
۱۴۶	بخش ۳.۷: دفاع سایبری و امنیت سایبر
۱۴۶	۳.۷.۱ تعاریف و اصطلاحات
۱۴۶	۳.۷.۲ مدیریت ریسک در امنیت اطلاعات
۱۴۸	۳.۷.۳ راه‌های ایمن کردن رایانه‌ها
۱۵۸	بخش ۳.۸: مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
۱۵۸	۳.۸.۱ تعریف بحران
۱۵۸	۳.۸.۲ بحران‌ها به چه عللی و چگونه به وجود می‌آیند؟
۱۵۹	۳.۸.۳ تهدیدات و آسیب‌های پیش‌روی مناطق مختلف کشور
۱۶۲	۳.۸.۴ درجه‌بندی بحران
۱۶۳	۳.۸.۵ مفهوم مدیریت بحران
۱۶۳	۳.۸.۶ اهداف مدیریت بحران
۱۶۴	۳.۸.۷ فرآیند مدیریت بحران
۱۶۴	۳.۸.۸ مراحل مدیریت بحران